

1. PROGRAM AMACI

Basınçlı kap imalatının kalitesini güvence altına alacak unsurlardan biri olan kaynakçının veya kaynak operatörünün pratik ve gerektiğinde veya talep edildiğinde ilgili standardın veya mevzuatın gereklerine uygun olarak teorik sınavının yapılarak belgelendirilmesi kaynaklı yetkinliklerinin kanıtlanması.

2. BELGELENDİRME PROGRAMI KAPSAMI

1. TS EN ISO 9606-1 Kaynakçıların Yeterlilik Sınavı- Ergitme Kaynağı- Bölüm 1: Çelikler
2. TS EN IOS 9606-2 Kaynakçıların Yeterlilik Sınavı- Alüminyum ve Alüminyum Alaşımları
3. 2014/68/EU Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği

NOT: Belgelendirme; kapsamdaki standartların en güncel hali üzerinden yapılmaktadır.

3. BELGELENDİRME PROGRAMI REFERANS DOKÜMANLAR

T-SC-001 TS EN ISO 9606-1'e Göre Talimatı
T-SC-002 TS EN ISO 9606-2' Göre Talimatı
P-SC-002 Personel Belgelendirme Sürecinin Yönetimi Prosedürü
F-SC-004 Kaynakçı Başvuru Formu
F-SC-003 Kaynakçı-Kaynak Operatörü Belgelendirme Sözleşmesi
F-SC-010 Personel Belgelendirme Takip Tablosu

4. BAŞVURU

Metal malzemelerin kaynağı için kaynak operatörlüğü / kaynakçı yeterliliğine başvuruda bulunacak aday, EKSEN BELGELENDİRME' ye ait **F-SC-004 Kaynakçı Başvuru Formu**'nu doldurmalıdır. Bu forma EKSEN BELGELENDİRME web sitesinden (www.eksenbelgelendirme.com), telefon yoluyla (+905541794167), faks yoluyla (+903125148376) veya e-posta (info@eksenlab.com) yoluyla ulaşılabilmektedir. Doldurulmuş form ıslak imzalı olarak EKSEN BELGELENDİRME' ye elden teslim edilebilir ya da kargo ile gönderilebilir. Doldurulmuş Başvuru Formu Belgelendirme Bölümü tarafından alınır.

Başvurudan sonraki süreç başvuru formunda belirtildiği şekilde adayın direkt kendisiyle ya da koordinasyonu sağlayacak çalıştığı kurum ilgilisiyle tamamlanabilecektir.

Başvuran adayların hakları ve belgelendirme sonrası belgelenmiş personelin uyması gereken kurallar **F-SC-003 Kaynakçı/Kaynak Operatörleri Belgelendirme Ön Sözleşmesi**' nde tanımlıdır. Bu ön sözleşme başvuru sırasında adaylar tarafından imzalanmaktadır.

EKSEN BELGELENDİRME, kişilerin başvuru için ihtiyaç duyabileceği bilgileri içeren ücretleri de açıklayacak şekilde basılı veya görsel materyalleri hazırlar ve ilgililerin erişimi için gerekli altyapıyı oluşturur. Ücretlere info@eksenlab.com ile iletişim kurarak erişilebilir.

4.1. BAŞVURU İÇİN GEREKEN ÖN ŞARTLAR

Kaynakçı/kaynak operatörü aday personeli aşağıda sıralanan yeterlilik şartlarını karşılayacaktır;

- 18 yaşından gün almış olmak,
- Başvuru formunun doldurulmuş ve imzalanmış olması,
- Okur-yazar olması ve Kaynakçı belgelendirme kurulu tarafından gerekli görülürse aldığı eğitimleri gösterir belge ile bunu kanıtlanması (örn.: ilköğretim, orta öğretim diploması vb.)
- İlgili kaynak yöntemi ile kaynak yapabilme yeteneğinin olması,
- Kaynak yapmaya fiziksel bir engelının olmaması,
- Kaynakçı/kaynak operatörü sınav dili Türkçe veya İngilizce olarak uygulanacaktır. Belirtilen sınav dillerinden birinde sınavı yapacak personelle iletişim kurabilecek lisana sahip olması.

4.2. BELGE BAŞVURUSU İÇİN İSTENEN EVRAKLAR

- Kimlik fotokopisi,
- İki adet vesikalık fotoğraf,
- Doldurulmuş ve imzalanmış başvuru formu,
- Belgelendirme ön sözleşmesi,
- Daha önce almış olduğu sertifikalar (varsa),
- Eğitim durumunu gösterir belgenin fotokopisi

4.3. BELGELENDİRME İÇİN ÖN ŞART OLAN EĞİTİM

TS EN ISO 9606-1, TS EN ISO 9606-2, 2014/68 EU (3.1.2) Belge kapsamı ile ilgili bir eğitim ön şartı aranmamaktadır.

4.4. BELGE VERİLEMEYECEK ADAYLAR

Aşağıda sıralanan koşullarda personele belgelendirme yapılmaz;

- 18 yaşından küçük olanlar,
- İş yapmasına engel olacak fiziksel engeli olanlar.

5. SINAVLAR

EKSEN BELGELENDİRME Belgelendirme Bölümü; ilgili standartta yer alan başvuru şartlarına göre, belgelendirme başvurularını değerlendirir ve uygun olanları kabul eder. İlgili değerlendirme sonrası uygun bulunan başvuru sahiplerinin doldurduğu **F-SC-004 Kaynakçı Başvuru Formu** nun alt kısmında bulunan ATAMA kısmı Personel Belgelendirme Sorumlusu tarafından doldurularak onaylanır.

5.1. SINAV HAZIRLIĞI

Sınav başvurusunun değerlendirilmesi Personel Belgelendirme Bölümü tarafından yapılır ve başvuru formunun alt kısmının doldurularak onayı sırasında **F-SC-010 Personel Belgelendirme Takip Tablosu'** ndan sınav yapacak kişilerin atanması Personel Belgelendirme Sorumlusu tarafından gerçekleştirilir. Buna müteakiben **F-SC-009 Sınav Takip Tablosu'** na Personel Belgelendirme Bölümü tarafından, gerçekleştirilecek sınav planlanmış olarak eklenir.

5.2. UYGULAMA SINAVI

5.2.1. UYGULAMA SINAV TÜRÜ VE SÜRESİ

İlgili standardın tanımladığı ölçü ve boyutlardaki (Minimum 125x200mm'lik plaka veya 150mm uzunluğunda boru) kapsama uygun numuneler kullanılarak, belgelenmek istenen yöntem ve yöntemlerin uygulanma prosesini bilfiil numune üzerinde el beceri başarısıyla kanıtlar. Sınav test parçasını tamamlamak için kaynakçının kullanacağı süre imalât şartları altında kullanılan süre kadardır. Sınav süresince kamera kaydı alınmaktadır. (Kamera kaydının alınmasının mümkün olmadığı koşullar hariç)

5.2.2. UYGULAMA SINAV İÇERİĞİ

TS EN ISO 9606-1 6.maddesinde bildirilen koşulları içerir.

5.2.3. UYGULAMA SINAV KURALLARI

Sınav anında güvenliğini sağlayacak kişisel koruyucu ekipmanlarını kullanmalıdır.
Kaynak yapacağı bölgedeki çevre güvenliğini sağlamalıdır.
Sınav başlamadan önce kaynak yapacağı parçaların ve kullanacağı ekipmanların WPS'e göre uygunluğunu kontrol edecektir.
Sınav başlarken adaylar kameraya doğru yüksek tonlu sesle kendilerini tanıtacaklardır.
Sınav başlamadan önce adaya belge alma koşulları sınav yapıcı tarafından bildirilecektir.
Kullanılacak WPS'teki kaynak ağız hazırlığı TS EN ISO 9692'de tavsiye edilen ölçülerde olmalıdır.
Uygulama sınavı önce kaynak ağız bölgesinde herhangi bir yağ, pas ve kir olmadığına emin olunmalı, ana malzeme yüzeyinde boya var ise kaynak ağız ve en az 25mm sağı solundaki boya kaldırılmalıdır.
Kullanılacak ana malzemenin WPS'te belirtilen malzeme ile aynı kalitede olduğu ve CE belgeli ürün olduğu sertifikasından doğrulanmalıdır.
Kullanılacak ana malzeme, teslim şartları standardında daha yüksek bir değer olmaması durumunda çekme testinde minimum %14 uzama verdiği ve uygulama standardında daha yüksek bir değer beklenmemesi halinde minimum 27 Joule darbe tokluğu garantisini sağladığı sertifikasından doğrulanmalıdır.
Östenitik paslanmaz çelik malzeme kullanılması durumunda ana malzemenin %1 uzama sınırı sertifikadan doğrulanmalıdır. Diğer durumlarda %0,2 uzama sınırı doğrulanmalıdır.
Kullanılacak kaynak sarfları WPS'te belirtilen kaynak sarfları ile aynı kalitede olduğu ve CE belgeli ürün olduğu sertifikasından doğrulanmalıdır. Özlü tel veya örtülü elektrot ile kaynakçı sınavı tabi tutulduysa WPS'te yazan marka ile aynı marka model kaynak metali olduğu doğrulanmalıdır.

5.3. PARÇALARA UYGULANACAK TESTLER

Onaylanmış (Akredite) kuruluşlar tarafından EKSEN BELGELENDİRME nezareti gerektirmeksizin, onaylı olmayan diğer kuruluşlarda yapılması durumunda EKSEN BELGELENDİRME nezaretinde yapılır.
Eğer Alın Kaynağı (BW) test parçasından kaynakçı sınavı tabi tutulduysa, hacimsel tahribatsız muayene ve görsel kontrol yapılmalıdır (131, 135 yöntemi hariç ilave olarak 2 adet eğme testine tabi tutulmalıdır).
Eğer Köşe kaynağı (FW) test parçasından kaynakçı sınavı tabi tutulduysa, görsel muayene, saha kırma testi veya 2 adet makro test uygulanmalıdır.

5.4. SINAV YAPAN PERSONELİN NİTELİKLERİ

OHB-001 Organizasyon El Kitabı'nda SINAV YAPANLAR Pozisyonu görev tanımında tanımlı niteliklere sahip olmalıdır. Sınav yapan personeller ONTEK üzerinden TC. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında kayıtlarının olması ve bakanlık tarafından onaylanmış olması gereklidir.

5.5. SINAVIN BAŞARILI OLMA KRİTERLERİ

TS EN ISO 9606-1, TS EN ISO 9606-2 standartlarında Madde 7' de belirtilen kriterlere göre değerlendirilecektir. Bu standartlara ilave olarak imal edilecek basınçlı kapın dizayn kodunda belirtilen (Örneğin EN ISO 13445-5 madde 6.6.3.2) kriterleri sağlamalıdır.
Fazla kaynak metali, fazla dışbükeylik, fazla boğaz yüksekliği, fazla penetrasyon ve undercut kusurları için TS EN ISO 5817 Class C diğer hata tipleri için TS EN ISO Class B'ye göre test parçalarının değerlendirmeleri yapılmalıdır.
Belgelendirme için eğme testi gerekliliği söz konusu olduğunda herhangi bir yönde 3mm'i aşan süreksizlik sınavdan başarısızlık sebebidir. Tespit edilen en yüksek süreksizliği 1mm ile 3mm arasında olması durumunda toplam süreksizliklerin boyu 10mm'yi aşmamalıdır.

5.6. SINAV YERİ

Sınav yerinin EKSEN BELGELENDİRME tarafından hazırlanması durumunda sınav yeri ortam şartları gereklilikleri sağlanacaktır. Sınav yerinin başvuru sahibi tarafından sağlanması durumunda minimum şu şartların başvuru sahibi tarafından istenmektedir;

- Hangi kaynak yöntemi ile kaynak yapılacaksa gerekli teçhizatlar (kalibrasyonlu kaynak makinesi, elektrot, koruyucu gaz vb.)
- Sınav esnasında kullanılacak KKD (Kişisel Koruyucu Donanımlar)
- Sınav yapılacak standartlara uygun parça (boru veya plaka)
- Sınav sırasında iş emniyeti ve birbirini etkilemeyen güvenli bir sınav ortamı başvuru sahibi tarafından sağlanacaktır.

Kontrollü şartlar sağlanmadıkça sınava başlanmayacaktır.

5.7. SINAV HAKKI

Metal kaynakçılarında ise yazılı sınav zorunlu olmayıp talep edilmesi halinde gerçekleştirilmektedir.

Uygulama sınavında başarısızlığın, kaynakçının beceri eksikliğinden değil, metalürjik veya diğer dış etkenlere dayandığı tespit edilirse, yeni sınav malzemesinin ve/veya yeni sınav şartlarının kalite ve bütünlüğünü değerlendirmek üzere ilave bir sınav gerekir.

9606-1 Standardındaki testlerden kalması durumunda kaynakçıya eğitim olmadan tekrar bir teste tabi tutulabilir.

6. DEĞERLENDİRME

Sınavları tamamlamış olan adayların belge alıp almayacağı; yeterli şartları, tecrübe şartları ve tanımlı diğer gereklilikler göz önünde bulundurularak, değerlendirmeden sorumlu olarak atanmış yetkililer tarafından belirlenir. Sınavı başarıyla tamamlamış adayların diğer gerekliliklerde eksiklikleri bulunması halinde, belge bu eksikliklerin tamamlandığı başvuru sahibi tarafından kanıtlanana kadar verilmez.

7. İTİRAZ

İtirazlar; EKSEN BELGELENDİRME' ye, sınav sonuçları açıklandıktan sonra 1 ay (20 iş günü) içinde yapılır. Bu tarihi geçirenlerin sınav itirazları değerlendirme dışı kalacaktır.

8. BELGELİ KAYNAKÇININ GÖZETİM SIKLIĞI

Personel çalıştığı süre boyunca belgesi 6 (altı) ayda bir çalıştığı kurumun kaynak yetkilisi tarafından imzalanarak EKSEN BELGELENDİRME' ye bilgi vermelidir.

9. BELGELİ KAYNAKÇININ BELGE UZATMA SIKLIĞI

Belge sahibinin başvurusu ile aşağıdaki tabloda belirtilen sürelerde yenilenir.

	TS EN ISO 9606-1	TS EN ISO 9606-2
2 yıl		×
3 yıl	×	
6 yıl		

Belge yenileme süreci; belgelendirmenin ilgili standardının hangi maddesine göre sertifika düzenlendiyse o maddeye uygun olarak gerekli kanıt dokümanlar ile gerçekleşir.

10. BELGENİN ASKIYA ALINMASI

EKSEN BELGELENDİRME' den belgeli Kaynakçı ya da Kaynak Operatörü;

- Belgelendirme programının şartlarına uymadığı takdirde,
- Belgelendirmeye dair ücretleri ödemediği takdirde,
- Logoyu yanlış veya yanıltıcı kullandığı takdirde,
- İlgili standarda göre yeterliliği onaylandığı zamandaki becerilerini artık sergileyemiyorsa,

EKSEN BELGELENDİRME, uygunsuzlukların seviyesini dikkate alarak belgeyi askıya alabilir. Askıya alma durumunda belgeli kişinin hangi düzeltici faaliyeti yerine getirmesi gerektiği bildirilir. Düzeltici faaliyetin yerine getirilmesi için tanınan süre 6 (altı) ayı geçemez. Bu süre sonunda uygunsuzluk giderilmezse, belge iptal edilir. Askı kararı belge sahibinin beyan ettiği adrese tebliğ edilerek, belgesini askıda olduğu sürece kullanmaması gerektiği hakkında bilgi verilir. Belgenin askıya alınması durumu, www.eksenbelgelendirme.com web sitesinden de sorgulanabilir

11. YENİDEN BELGELENDİRME

Belge geçerlilik bitiminden önce yeniden belgelendirme yapılır. Yeniden belgelendirme, belgelendirme faaliyetleri sürecinin tekrarı şeklindedir.

A. BAŞVURU SAHİBİNİN / BELGELENMİŞ KİŞİNİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

Başvuru sahibi tarafından başvurusu kabul edildiğinde belgelendirme süreci öncesi ön sözleşme niteliğindeki **F-SC-003 Kaynakçı- Kaynak Operatörü Belgelendirme Ön Sözleşmesi** imzalanır. Bu belgede başvuran kişinin hak ve yükümlülükleri açıkça belirtilmekte, aday yazılı maddeleri kabul ettiğini beyan ettiğinde belgelendirme süreci başlatılmaktadır.

Belge almaya hak kazanılması halinde belgelenmiş kişi ile EKSEN BELGELENDİRME arasında PERSONEL BELGELENDİRME SÖZLEŞMESİ imzalanarak, yükümlülükler karşılıklı olarak imza altına alınmaktadır.

B. ÜCRET

Kaynakçı /Kaynak Operatörü sertifika ücreti için web sitesini kontrol ediniz. Sertifika ücretine ek olarak talep edilen belgelendirme sınav ücretleri yol, konaklama, gözetim, test, raporlama gibi etkenlere göre farklılık gösterebilmektedir. Başvuruda bulunacak adaylar info@eksenlab.com adresi' ne ulaşarak detaylı bilgi edinebilirler.

C. DEĞİŞİKLİKLERİN YÖNETİMİ

Belgelendirme programlarında "ilave değerlendirme gerektirecek" bir değişiklik olduğunda, yeniden değerlendirmeye tabi olacak belgelenmiş kişileri yönlendirecek duyuru www.eksenbelgelendirme.com sayfasında ilan edilecektir. Kişisel değerlendirmeye tabi olacak belgelenmiş kişilere, başvuru sırasında beyan edilen yazışma adreslerinden ve telefon numaralarından ulaşılabacaktır.

EKSEN